Орон бүхний пролетари нар нэгдэгтүн!

Анхэ дугаар ТАВАН ЖИЛ

ТӨВ АЙМГИЙН НАМЫН ХОРОО,
АДХ ГҮЙЦЭТГЭХ ЗАХИРГААНЫ СОНИН.

14 дахь жилдээ
№ 3(1147)

1962 оны
1 дүгээр сарын 15

ДАВАА

1962 оныг мал өсгөх эргэлтийн он болгоё

МАХН-аас 1962 оныг мал өсгөх эргэлтийн он болгохын төлөө гэсэн дайчин лоозонг дэвшүүлэн тавилаа.

Мал аж ахуй бол үйлдвэрийг түүхий эдээр хангахын хамт, галаадад гаргах зүйлийн ихэнхийг эзэлдэг учраас манай нам засаг мал аж ахуйг хөгжүүлэх талаар ихээхэн анхаарч зүйл бүрээр дэмждэг билээ.

Тус аймагт мал өсгөн нэмэгдүүлэхэд үлэмж их боломж байгаа юм.

Энэ нь бүх малын дотор хээлтэгч мал 44 хувийг эзэлж байгаа бөгөөд малын 80,6 хувь нь нийгмийн өмчинд байгаагаар тодорхойлогдоно.

Бүрэн сум 2 жил дараалан малаа төрөл бүр дээр нь 100,2-104 хувиар өсгөв.

1961 онд Жаргалант, Заамар, Борнуур, Дэлгэрхаан, Угтаалцайдам сумд мал өсгөх төлөвлөгөөг биелүүлж бүх сумдын 52 хувь нь 1960 онд байсан малаа нэмэгдүүлсэн нь мал өсгөх боломжоор гэрчилж байна.

Мал өсгөх гэдэг бол материаллаг боломжоноос гадна нам улсын байгууллагуудаас зохион байгуулалтын шуурхай удирдлагаар хангахыг шаарддаг юм.

Энэ талаар мал өсгөсөн сумд ч багагүй ажлыг хийжээ.

Гэтэл хамгийн их боломжтой байсан Батсүмбэр сум, сангийн аж ахуй, Баянцогт сум-нэгдэл 1960 онд байсан малаа үлэмж хэмжээгээр хорогдуулж тус аймгийн мал өсөлтөнд хортойгоор нөлөөлснөөс Булган аймагтай байгуулсан уралдаанд мал аж ахуйн талаар мөн л хоцроход хүргэж байна.

Эдгээр сум, сангийн аж ахуйн нам захиргааны удирдлагууд мал өсгөх тухай тодорхой ажил зохиохын оронд энэ чухал ажлыг өөрсдийн хараанаас гаргажээ.

Жишээ нь: Батсүмбэрийн сангийн аж ахуй (дарга нь Дарамжав), намын хороо (дарга нь Даш) төлөвлөгөөнөөс гадуур олон тооны малыг дур мэдэн зарж, олон мал арчилгааны муугаас болж үхүүлсэн ноцтой дутагдал гаргажээ.

Энэ бол мал аж ахуйг өсгөж хөгжүүлэх талаар тодорхой ажил хийхгүй урсгалд нь тавьж мал аж ахуйг хөгжүүлэх талаар нам засгаас авч байгаа арга хэмжээг биелүүлэх талаар санаа тавихгүй байгаагийн илрэл мөн.

Энхрий хайрт намаасаа дэвшүүлэн тавьсан мал өсгөх зорилтыг биелүүлэхийн тулд төв аймагчууд, түүний нам улс, олон нийт, аж ахуйн байгууллагууд, малчдаас гойд чармайлт гаргах шаардлагатай болов.

1962 онд нэгдэл, сангийн аж ахуй, албан газар бүр мал өсгөх талаар өгөгдсөн улсын төлөвлөгөөг заавал давуулан биелүүлэх, амины аж ахуй бүр 1961 онд байсан мал дээрээ 1-ээс дээш толгой мал нэмэгдүүлэх зорилт зогсож байна.

Үүний тул мал өвөлжилт, хаваржилт, төл бойжилтын ажлуудыг хослуулан нягт зохион аль ч толгой малыг хорогдуулахгүй онд оруулах, гарсан төл болгоныг мал болгохол бүх байгууллага, хүмүүсийн ажиллагаа чиглэгдэж байгаа зохино.

Мал ажиллагааны арга барилыг сайжруулан, гарч байгаа тэргүүний туршлагуудыг судлан дэлгэрүүлэх, малын бригад суурьдад тавих хяналт шалгалтыг тодорхой болгож, малын судалгааг зөв гаргаж түүнээс зохих дүгнэлтийг хийж ажиллах явдал нам улс байгууллагуудын нэн тэргүүний зорилт мөн.

Мал өсгөх ажлыг тодорхой мэдэж, лалайцтай удирдан, тэр ажилд бүх хүч боломжоог дайчилсаар 1962 онд мал өсгөх эргэлт гаргаж улмаар мал өсгөх 3 дугаар таван жилийн төлөвлөгөөг биелүүлэхэд үлэмжхэн ахиц олох болно.

Аймгийн АДХГ Захиргаа, намын хороонд

ХБ-ийн 1962 оны 1 дүгээр улирлын төлөвлөгөөг биелүүлэх талаар авах зарим арга хэмжээний тухай хамтран хэлэлцэж тогтоол гаргав.

Уул тогтоолд 1961 оны 4 дүгээр улирлын хөлдүү түүхий эд, ангийн үс бэлтгэх төлөвлөгөөг бүрэн хангах ажлыг сайн анхаарч цаг алдсан, нөгөө талаар зарим зарим хүндэрлэлээр шалтгаацаж бэлтгэлийн төлөвлөгөөг 18-28 нэр төрлөөр тасалдуулсан Лүн, Тариат, Баянжаргалан, Бүрэн зэрэг сумдын өөдгүй муу ажиллагааг тэмдэглэсэн байна.

Дээрх байдалд намын хороо, аймгийн гүйцэтгэх захиргаа дүгнэлт хийж 1962 оны 1 дүгээр улиралд улсын бэлтгэлийн нилээд нэр төрлийн жилийн төлөвлөгөөг биелүүлэхэд байгаа боломжоог илрүүлэн ашиглахыг заагаад бэлтгэлийн зарим төрлийн жилийн ба нэгдүгээр улирлын бүх төлөвлөгөөг тоо чанарын талаар биелүүлсэн сумдыг шагнах болзол батлаж, нэгдүгээр улирлын бэлтгэлийн төлөвлөгөөг 1962 оны 3 дугаар сарын 20-ны дотор бүх үзүүлэлтээр нь биелүүлэх 7-10 хоногийн өндөр бүтээлийн ажил зохиож ажиллахыг сумдын АДХГ Захиргаа, намын үүр хороодын дарга нарт даалгасан байна.

Худалдаа бэлтгэлийг удирдах газрын дарга Гончигт даалгасан нь:

Хөлдүү түүхий эд, ангийн үсний төлөвлөгөөг биелүүлэх явдалтай холбогдуулан 1 дүгээр сарын 15-ны дотор анчдыг агнуурын багаж хэрэгслээр бүрэн хангах, ангийн үс хөлдүүгийн жилийн ба улирлын төлөвлөгөөг биелүүлэх үндсэн дээр аймгийн тэргүүний анчдын зөвлөлгөөнийг 2 дугаар улиралд багтаан хийх;

Мөн бэлтгэсэн зүйлүүдийг 3 дугаар сарын 30-ны дотор шавхан тээвэрлэж дуусгахыг 13 дугаар авто баазын дарга Юндэнлоод даалгажээ.

Улсын бэлтгэлийн төлөвлөгөөг биелүүлэх ажилд өөрсдийн байгууллагын системээр ажил зохиохыг залуучуудын эвлэлийн хороо, (Жадамбаа) үйлдвэрчний зөвлөл (Лусандорж) ХБХ нийгэмлэг н. Орги нарт даалгажээ.

81 ДҮГЭЭР ТОЙРГИЙН СОНГОГЧДООС

МАХН-ын Төв Хорооны гишүүн, БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын Тэргүүлэгч гишүүн, Монголын эмэгтэйчүүдийн хорооны дарга, манай тойргийн депутат Сүхбаатарын Янжмаа, хүндээр өвчилж байгаад нас барсан явдалд Төв аймгийн Дэлгэрхаан сумын БНМАУ-ын Ардын Их Хурлын депутатыг сонгох сонгуулийн 81 дүгээр тойргийн сонгогчид бид, С.Янжмаагийн үр хүүхэд, төрөл, садны хүмүүст гүн эмгэнэл илэрхийлье.

Хайрт нөхөр С. Янжмаагаас бидэнд өгч байсан захиа даалгаврыг биелүүлэх зориг эрмэлзлэлээр дүүрэн байна.

Төв аймгийн Дэлгэрхаан сумын 81 дүгээр тойргийн сонгогчид

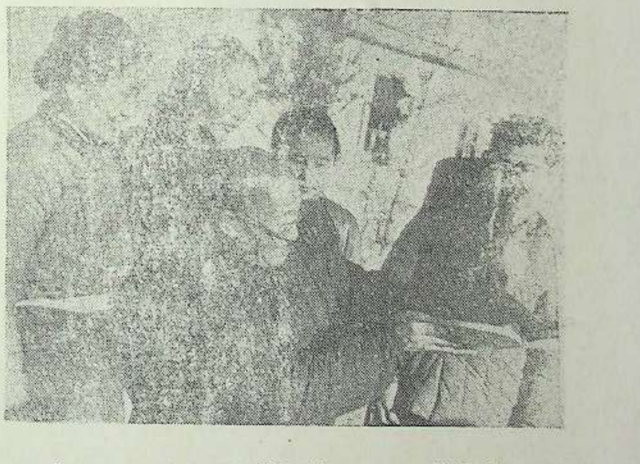

Баянчандмань сумын артелийн ажилчин СХТ бригадын гишүүн 60 настай өвгөн Довдон, энэ артельд 6 жил ажиллахдаа сар улирлынхаа төлөвлөгөөг 100-аас дээш хувиар давуулан биелүүлж 15 хүнийг гутлын мэргэжилд сургажээ.
ЗУРАГ ДЭЭР: Довдон, шавь нарынхаа хийсэн гутлыг шалган үзээд зөвлөлгөө өгч байгаа нь.
(Д. Дондогдоржийн гэрэл зураг)

Санаа нь сайн, зүтгэл нь их

Мөнгөнморьт сумын Дэлгэржавхлант нэгдлийн 2 дугаар бригадын гишүүн 63 настай эмгэн Дулам гуай нас өндөр болович зүгээр суухгүй нийгэмдээ бага болович нэмэр болно гэж 4 үнээ саалж, үнээ бүрээсээ 637 литр сүү саалж амласан үүргээ 41,5 хувиар давуулан биелүүлжээ.

Бас өөр чадах ажлаа хийж нэгдэлдээ 150 хөдөлмөр-өдөр бүтээжээ.

Дулам гуай ярихдаа: даанч чадал барагджээ.

Идэр залуу бол жилийн дотор 1000 хөдөлмөр-өдөр бүтээж болох юм байна гэв.

Д. Цэрэндорж

БОЛОВСРОЛ, МЭРЭГЖИЛ ОЛОХЫН ТӨЛӨӨ

Жаргалантын сангийн аж ахуйд Цэрэн-очир ахлагчтай СХТ бригад ажилладаг.

Энэ бригадын тракторчид 1960 онд тус бүр 1000 га газар хагалах үүрэг авч ажиллаад хүн бүр 1671 га хагалжээ.

Тус сангийн аж ахуйн дунд сургуулийн 9 дүгээр ангийн соёлч нөхөрлөлийн гишүүн сурагчаад тракторын жолоочийн мэргэжил эзэмшүүлжээ.

Энэ бригадын 8 тракторч, комбайн жолоодох мэргэжил эзэмшиж шатхуун хэмнэж 5000, хаягдал цуглуулж 2000 төгрөгийн ашиг оруулав.

Бригадын хамт олны дотроос 5 хүн 4 дүгээр ангийн боловсрол, 4 хүн 5 дугаар ангийн боловсролтой болохоор оройн сургуульд суралцаж байна.

Дуламжав

Мал аж ахуйн бүтээгдэхүүнийг дээд хэмжээгээр ашиглаж хөлдүү, түүхий эд, ангийн үсний улсын бэлтгэлийн төлөвлөгөөг тоо чанарын талаар биелүүлсэн сумд, худалдаа бэлтгэлийн ангиудыг социалист уралдаанд шалгаруулах БОЛЗОЛ

Уралдаанд шалгаран байр эзлэх сумд нь дор дурдсан болзлыг хангаж биелүүлсэн байна. Үүнд:

Шалгаруулах асуудлууд хувь ба хугацаагаар — эзлэх байр: 1 дүгээр; 2 дугаар; 3 дугаар;

1. Арьс ширний зүйл. Үүнд:

а) Үхэр, адуу, тэмээний шир, хонь, ямааны арьсны 1 дүгээр улирлын төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 20-ны дотор 103,1-104; 102-103; 100-101 хувь

Үүнээс 1, 2 дугаарт бэлтгэх нь; 81-85; 76-80; 70-75 хувь

б) Үхэр, тэмээний дух, зээрийн арьс, үхрийн чих бэлтгэх жилийн төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 20-ны дотор 80 ба түүнээс дээш хувиар

2. Зөөлөн үсний зүйл. Үүнд:

а) Хурга, ишигний арьсны жилийн төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 30-ны дотор 103; 102; 101 хувь

б) Ботго, тугалын арьс бэлтгэх жилийн төлөвлөгөөг 4 дүгээр сарын 30-ны дотор 70-аас дээш хувиар

в) Нохойн арьс бэлтгэх жилийн төлөвлөгөөг 90; 85; 80 хувь

3. Ангийн үсний зүйлүүд.

а) Шүлүүс, Мануул, Цагаан үе, туулайн арьсны төлөвлөгөөг төрөл бүр дээр нь 3 дугаар сарын 30-ний дотор 100,6-101; 100,5; 100 хувь

б) Үнэг, хярс, солонго, дорго, жирх, чонын арьсны жилийн төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 30-ны дотор 95-100; 90-94; 80-93 хувь

4. Хөлдүүгийн зүйл. Үүнд:

а) Гахай, зээрийн мах, шувуу бэлтгэх жилийн төлөвлөгөөг 2 дугаар сарын 30-ны дотор 101,1-102; 100,1-101; 100 хувь

б) Идэшний ба техникийн тос, өлөн гэдэс бэлтгэх 1 дүгээр улирлын төлөвлөгөөг 101; 100,5; 100 хувь

5. Бусад түүхий эдийн зүйл.

а) Эвэр, туурай, шилбэний яс бэлтгэх жилийн төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 20-ны дотор 90; 85; 80 хувь

б) Зэс, гууль, хөнгөн цагаан бэлтгэх жилийн төлөвлөгөөг 105; 101; 100 хувь

в) Малын яс бэлтгэх жилийн төлөвлөгөөг 4 дүгээр сарын 30-ны дотор 80; 70; 65 хувь

Уралдаанд шалгарсан сумд нь дор дурдсан зүйлүүдийг заавал биелүүлсэн байх. Үүнд:

1. Мэдээ бүртгэлийг цаг хугацаанд нь үнэн зөв шуурхай гаргаж ажлын хариуцлага, сахилга батын талаар ямар нэгэн зөрчил гаргаагүй байхын хамт энэ хугацаанд сумын хэмжээгээр гэмт хэрэг гаргаагүй байна.
2. Түүхий эд, бэлтгэлийн төлөвлөгөөг давуулан биелүүлэх, улс төр эдийн засгийн ач холбогдлыг хөдөлмөрчдөд тайлбарлан таниулж тэдний идэвх хөдөлгөөнийг өрнүүлэх ажлыг хүчтэй зохиосон байх;
3. Уралдааны болзолд суурь эзлэх сумд нь шинэ санаачлага, тэргүүний туршлагыг гарган ажилдаа заавал нэвтрүүлэн хэрэглэсэн байх;

Шалгаруулах журам ба хугацаа

Болзол хангасан сумдыг аймгийн ХБ удирдах газраас орон нутгийн материалыг үндэс болгож 4 дүгээр сарын 25-ны мэдээгээр тасалбар болгон дүгнээд, уул материалыг аймгийн АДХГ захиргаа, намын хороонд оруулан шийдвэрлүүлнэ.

Шалгаруулах газрын тоо ба олгох шагналын хэмжээ

1 дүгээр байр. 1. Олгох шагнал аймгийн АДХГ захиргаа, намын хорооны баярын бичиг, 2000 төгрөг гэрчилгээний хамт, үүнээс нам эвлэлийн үүр, хороо, сумын дарга ХБ анги, үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны дарга нарыг тус бүр тэдний сарын үндсэн цалингийн 60 хүртэл хувиар шагнана.

2 дугаар байр. 1. Олгох шагнал аймгийн үйлдвэрчний эвлэлийн зөвлөл, ХБ удирдах газрын баярын бичиг, 1500 төгрөг, гэрчилгээний хамт, үүнээс нам, эвлэлийн үүр, хороо, сумын дарга, ХБ анги, үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны дарга нарыг тус бүр сарын үндсэн цалингийн 45 хүртэл хувиар шагнана.

3 дугаар байр. 2. Олгох шагнал 1000 төгрөг, гэрчилгээний хамт, үүнээс нам, эвлэлийн үүр, хороо, сумын дарга, ХБ анги, үйлдвэрчний эвлэлийн хорооны дарга нарыг тус бүр сарын үндсэн цалингийн 30 хүртэл хувиар шагнана.

Шагналын мөнгөний үлдэх хэсгийг тэргүүний ажиллагаатай хүмүүсийг шагнаж урамшуулахад зориулна.

ТАЙЛБАР: Уралдаанд байр эзэлсэн газар, хүмүүсийг шагнахдаа тэднээс социалист уралдааныг удирдах зохион байгуулах талаар зохиосон ажил ба оролцолгооны байдлыг харгалзан шагнана.

ТЭРГҮҮНИЙ ХОНЬЧИН

Баянбараат сумын Баян-амьдрал нэгдлийн 3 дугаар бригадын хоньчин Гомбосүрэн, 1959 онд 650 эр төлөг анх хариуцан маллаад 1960 онд хонь бүрээсээ 1,7 кг ноос авч хонь бүрийг дунджаар 45 кг цэвэр жинтэйгээр улсын бэлтгэлд тушаажээ.

1961 оноос эхлэн Гомбосүрэн, 860 эр хонь хариулж, баатарын болзол хангах үүрэг аваад, 1961 онд дундаас дээш тарга хүч авахуулан хонь бүрээсээ 1.9 кг ноос ашиглажээ.

н. Гомбосүрэн хэлэхдээ: Хонийг хэдий л тарга хүч авахуулбал үс ноосны ургац нь эрс нэмэгдэж, өтгөн, урт, өнгөлөг болж биеийн бойжилт нь сайн, өвчин эмгэгт тэсвэртэй, өвлийн цагт даарч бээрэх нь бага байдаг юм гэв.

Хоньчин Гомбосүрэн, 1000 гаруй бог мал багтах саравчтай хашаа мод хөрзөнгөөр барьж дэргэд нь худаг гаргаж нэгдэлдээ 15 эмнэг морь сургажээ.

н. Гомбосүрэн, бас анчин учраас 200 тарвага, 18 үнэг, 12 хярс, агнаж худалдаа бэлтгэлийн ангидаа тушааж 1961 оны эхний 3 дугаар улиралд нэгдэлдээ 1020 хөдөлмөр өдөр хийжээ.

Одоо хоньчин Гомбосүрэн, БНМАУ-ын хөдөлмөрийн баатар Очирын хонь таргалуулдаг туршлагыг хэрэглэж хонь маллаж хариулах аргаа улам сайжруулан хонь бүрийн амьдын жин, ноосны гарцыг улам дээшлүүлэхэр ажиллаж байна.

З. Буяннэмэх

АМЖИЛТАА БАТАТГАН, ДУТАГДЛАА АРИЛГАЖ, ШИНЭ ЯЛАЛТ ХИЙЕ

Улсын бэлтгэлийн төлөвлөгөөг бүх талаар нь биелүүлэх явдал бол аж үйлдвэрүүдийг түүхий эдээр хангах, гаднаас ирэх техник тоноглол, бараа таваарыг элбэгжүүлэх асар их ач холбогдолтой билээ.

Оны 1 дүгээр улирал бол улсын бэлтгэлийн арьс шир, ангийн үс, хөлдүүгийн төлөвлөгөөг биелүүлэхэд хамгийн тохиромжтой улирал байдаг.

1961 онд аймгийн хэмжээгээр үхэр, тэмээний шир, хонь, ямааны арьс зэрэг бэлтгэлийн арваад нэр төрлийг давуулан биелүүлэв.

Ялангуяа Батсүмбэр, Баянзүрх, сумд 1961 онд бэлтгэх арьс, шир, ангийн үс, хөлдүүгийн төлөвлөгөөг 28-32 нэр төрлөөр биелүүлж сайхан амжилт гаргалаа.

Бүрэн, Заамар зэрэг сумд малын яс 7000-10000 кг бэлтгэв.

Баянзүрх сумын Сүхбаатарын зам нэгдлийн гишүүн өвгөн Лувсандорж мал, нохой, шувуу, ан амьтны яс, мах цуглуулан өөрийнхөө бэлтгэсэн зуух тогоонд чанаж нэ рэх зэргээр тонн гаруй тос бэлтгэж сайхан туршлага гаргав.

Үүний зэрэгцээгээр Баянбараат, Тариат, Лүн сумдын нам, улс, худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын удирдлагуудын урагшгүй ажиллагаанаас шалтгаалан бэлтгэлийн төлөвлөгөө 30-31 нэр төрлөөр тасалдсан байна.

Нилээд сумын удирдлага, бэлтгэлийн төлөвлөгөөний нэр төрөл, биелэлтийг судлан тооцоолохгүй байна.

Иймээс болж Сэргэлэн сум өнгөрсөн онд олон зуун мал идшинд хэрэглэж арьсыг бэлтгэлд нийлүүлсэн байтлаа нэг ч кг цус бэлтгээгүй байна.

Аймгийн худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын зарим ажилчид түүхий эд, ангийн үс, арьс ширний чанарыг сайжруулах, хүмүүсийн гар дээр байгаа зүйлийг цаг тухайд нь авахгүй байна.

Эрдэнэсант сумын худалдаа бэлтгэлийн агент Цогбаяр 10 дугаар сараас 12 дугаар сарын дунд үе хүртэл хариуцсан айл өрхөөрөө нэг ч удаа явж худалдаа хийгээгүйгээс ХАА-н нэгдлийн агуулах, хөдөлмөрчдийн гар дээр малын арьс шир, өлөн гэдэс удаан хугацаагаар хадгалагдаж зарим нь чанараа алдсан байв.

1961 оны 4 дүгээр улиралд бэлтгэсэн түүхий эдийг тээвэрлэх талаар аймгийн авто бааз муу ажилласнаас 18,5 тонн ноос, 4000 үхэр, адууны шир, 100 гаруй тонн яс, цус, сумдын худалдаа бэлтгэлийн ангиудад хадгалагдаж байна.

Хэрлэн Баян улаанд өртөөн зөвлөлийн төвд авто баазынхан бараа зөөж олон машин хоосон буцаж байгаа атлаа зам дээрээ байгаа Баянжаргалан, Баян, Архуст, Баянзүрх сумдын түүхий эд, тээвэрлэгдээгүй хоцорч байна.

1961 оны хөлдүү түүхий эд ангийн үс бэлтгэх төлөвлөгөөг тасалдуулсан шалтгааныг илрүүлэн дүгнэж аймгийн АДХГ захиргаа, намын хорооноос 1962 онд бэлтгэлийн төлөвлөгөөг биелүүлэх талаар чухал тогтоол гаргалаа.

Энэ тогтоолоор хөлдүү түүхий эд, ангийн үсний 1 дүгээр улирлын төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 20-ны дотор төрөл бүр дээр нь биелүүлж бэлтгэлийн зарим төрлийн төлөвлөгөөг 1 дүгээр улиралд багтаан тоо чанарын талаар биелүүлэх зорилт тавив.

1 дүгээр улиралд бэлтгэх гахай, зээрийн мах, шувуу, нохойн арьсны жилийн төлөвлөгөөг 2 дугаар сарын 30-ны дотор, үхэр, тэмээний дух, зээрийн арьс, үхрийн чих, эвэр туур, шилбэний яс бэлтгэх жилийн төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 20-ны дотор, хурга, ишиг, шүлүүс, мануул, дорго, үнэг хярс, чонын арьсны жилийн төлөвлөгөөг 3 дугаар сарын 30-ны дотор, зэс, гууль, хөнгөн цагаан, малын яс бэлтгэх жилийн төлөвлөгөөг 4 дүгээр сарын 30-ны дотор тус тус биелүүлэх болно.

Энэ тодорхой үүргийг зохих хугацаанд нь давуулан биелүүлэхэд намын үүр, хороо, сумын АДХГ захиргаа, нэгдлийн ерөнхий хороо, сангийн аж ахуй, худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын удирдах хүмүүс суртал ухуулгын олон хэлбэрийг ашиглан хөдөлмөрчдийн идэвхийг дайчлах ёстой.

Бэлтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийн дүнгийн тухай хөдөлмөрчдийн хурлаар хэлэлцүүлж анчдын зөвлөлгөөнийг хийлгэн, бэлтгэлийн төлөвлөгөөг биелүүлэхийн улс төр, эдийн засгийн ач холбогдлыг өргөн сурталчлах хэрэгтэй.

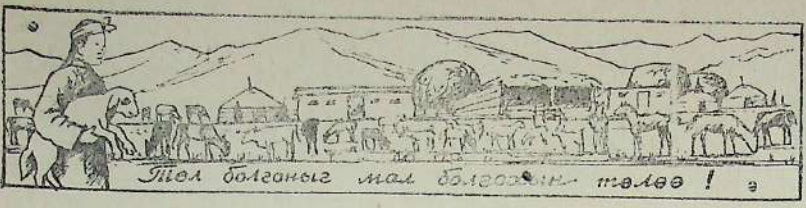

Саальчид тавтай өвөлжиж байна

Бүрэндэлгэрэх нэгдлийн тэргүүний саальчин Цэндмаа, Хэнмэдэх, Ханд, Дуламсүрэн нарын саалийн үнээний суурийнхан айл бүр 30-40 тонн өвс татан авч бусад бэлтгэлээ ханган тохитой тарган өвөлжиж байна.

Я. Пүрэвжал

Мал өвөлжилт, төлийн бэлтгэл, хөрөвжилтийн үе шатаар бойжуулах нь нягт хос ажиллагаа мөн

Хээл авсан мал бүрээс төл хүлээн авч бүрэн бойжуулах явдал шийдвэрлэх ач холбогдолтой гэж МАХН-ын Төв Хороо, БНМАУ-ын Сайд нарын Зөвлөлийн тогтоолд заасан билээ.

Төл бүрийг мал болгох, гол аргын нэг бол төлийг хөрөвжилтийн үе шатаар нь бойжуулах явдал мөн.

Энэ дэвшилт аргыг 1961 онд тус аймагт Заамар, Угтаал, Мөнгөнморьт зэрэг сумдад хэрэглэж төлийг хорогдуулахгүй бойжуулж 1961 онд мал өсгөх төлөвлөгөөг давуулан биелүүлсэн юм.

Төлийг хөрвийн аргаар бойжуулах гэдэг бол гарсан төлийг эхэд нь биеий нь хаттал сайн долоолгож хэрэвээ цас орж байгаа үед бол төлийн биеийг хуурай сүрлээр хаттал арчаад антибиотгийн уусмалыг өгсөний дараа амлуулан эхтэй нь хамт байлгахыг хэлж байгаа юм.

Хөрвийн аргыг 3 үе шат болгон хуваана.

Үүнд: Бага хөрөв, энэ нь 1-7 хоносон хурга, ишгүүдийг эхтэй хамт хашааны дунд хэсэгт байрлуулан эхийг тэжээж байхыг хэлнэ.

Саравчтай хашаа нь ханан талаасаа салхи шуурга нэвтрэхгүй, малын хэвтэрт хуурай зөөлөн сүрэл бууц дэвсэгдсэн байх ёстой.

Энэ үед төл зөвхөн эхийн уургаар тэжээгдэж байдаг болохоор эхийг шимт тэжээлээр дор заасан хэмжээгээр тэжээх хэрэгтэй.

Үүнд; даршин тэжээлийг өдөрт 1 кг. үхрийн сүүг 500 граммаар 2 удаа өгнө.

Дунд хөрөв, энэ нь 7-20 хоносон төл бөгөөд эхийн хамт бага хөрвийн хашааны 2 талд байрлана.

Энэ үед төлийг ус ба зөөлөн өвсөнд дасгахын хамт усанд нь давс хужир хийж өгөх, хашаанд нь шахмал хужир эрдэсийн зүйл өлгөж долоолгоно.

Өдрийн цагт нөмөр дулаан, энгэр газрын ойр билчээрт гаргаж болно.

Их хөрөв, энэ нь 20-оос дээш хоносон дунд хөрвийн хашааны хоёр талд байрлана.

Эдгээр хурга, ишгүүд нь эхийн хамт ойрын билчээрт явахаас гадна тэжээлд орсон үе байна.

Бог малын төлийг хөрөвжилтийн үе шатаар нь бойжуулах энэ арга ямар ашигтай вэ? гэвэл: Эх, төл хоёр бие биеэ танихгүйгээс болж төл харангадах, зарим эх нь дэлүүрч олон хурга, ишиг хөхүүлэх явдлыг арилгаж, гарч байгаа төл нь гадна орчиндоо амархан дасаж халуун хүйтний элдэв хямралд нэрвэгдэхгүй.

Эхтэйгээ үргэлж хамт байж уургийг чөлөөтэй хөхөх нь өсөлт, торнилт, элдэв өвчнийг эсэргүүцэх чадлыг олгоно.

Төл, эх хоёрыг хөхүүлэх гэж эрж хамаг цагаа алддаг явдлаас хүмүүсийг чөлөөлнө.

Хөрөвжилтийн үе шатаар төлүүд тусгаарлагддаг учраас том төл нь нялх төлөө гишгэлж гэмтээх явдал гаргахгүй юм.

Голдог, жилэвгүй төллөсөн хонь, ямааг ялгаж тэднийг тэжээхэд хялбар болдог ийм их ач холбогдолтой юм.

Тус аймгийн нилээд сум 1961 онд энэ дэвшилт аргыг хэрэглэж төлөө бойжуулаагүйгээс олон тооны төлийг гарзадсан билээ.

Жишээ нь; төлөө эхлээр нь биш өөрсдийн суугаа гэр, пүнзэнд хийгээд халуун хүйтний хямрал болгож хоол тэжээл нь тохирохгүйгээс болж олон төл хорогдсон Сэргэлэн сумын 2 дугаар бригадыг дурдаж болно.

Мөн малыг олноороо төллөөд ирэхлээр хийх хашаа саравчгүй болох, хурга, ишгүүд нь эхээ олж хөхөж чадалгүй харангадан үхэх явдал Алтанбулаг суманд үзэгдэж байв.

Төлийг хөрөвжилтийн үе шатаар бойжуулах нь ямарч арчилгаа маллагаагүй байх шиг ойлгодог явдал бий.

Тийм биш. Их цасан шуурга байгалийн нөхцөлд төл малаа оруулах тусгай байр пүнз байх ёстой.

Төлийн бэлтгэлийг бүрэн хангах гэдэг бол малын хашаа байр саравчийг засч дулаалах, өвөлжөө хаваржаандаа өвс хужир шүү, эрдэс тэжээлийг хүрэлцэх хэмжээгээр татаж авах явдал мөн.

Төлийн нэмнээ өлгөвч, шидбэний боолт, угж, эм хэрэглэлийг бүрэн базааж авсан байх хэрэгтэй.

Энэ бүх ажилд хөдөө аж ахуйн мэргэжилтнүүдийн гүйцэтгэх үүрэг асар их юм.

Тэд малын төлийг хөрөвжилтийн үе шатаар бойжуулахын ач холбогдлыг малчин бүрд ойлгуулахын хамт хээл хамгаалах, төлийг элдэв өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх ажлыг хот суурь бүрд биечлэн хийсэн байх ёстой.

Малын их эмч Адилбиш.

---

1 дүгээр улиралд бэлтгэлийн төтөвлөгөөг биелүүлэхийн тулд ХАА-н нэгдлийн бригад, худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын ажилчдын дотор социалист уралдаан өрнүүлж ҮЭ ийн 8 дугаар их хурал, МХЗЭ-ийн 14 дүгээр их хурлыг угтаж залуучуудын эвлэл, ҮЭ-ийн орон нутгийн анхан шатны байгууллагууд, бэлтгэлийн төлөвлөгөөний ихэнх хэсгийг гишүүд залуучуудын хүчээр биелүүлэх зорилт тавих нь зүйтэй юм.

Бэлтгэсэн зүйлийг түргэн тээвэрлүүлэх,ялангуяа малын цус хөлдүүгийн зүйлийг 1 дүгээр ээлжинд тээвэрлэвэл зохино.

Улсын бэлтгэлийн малыг газар дээр нь нядлах ажил ихэнх сумдад явагдах учир бэлтгэлийг сайн хангаж арьс, шир, цус, өөх, эвэр, шилбэ, өлөн гэдсийг хаягдуулахгүй авч, өлөн гэдэс, үхрийн шир, хонь, ямааны арьсыг нойтноор нь давслах хэрэгтэй.

Хөлдүү түүхий эдийн бэлтгэлийн төлөвлөгөөг нэр төрлөөр жигд биелүүлэхийн тулд байгаа бололцоог урьдчилан судлаж 7, 10 хоногийн графикууд гаргаж, түүнийгээ биелүүлэх тодорхой ажил зохиох хэрэгтэй байна.

Г. Мияа

Бух маллагч

Заамар нэгдлийн гишүүн 65 настай өвгөн Самдан гуай 70 гаруй бухыг 3 жил дараалан маллаж тарга хүч авахуулж бух бүрээсээ 720-833 грамм хөөвөр ашиглан, гарз хохиролгүй онд тарган оруулдаг туршлагатай малчин юм.

ЗУРАГ ДЭЭР: Самдан гуай дашну цагаан гэдэг бухныхаа дэргэд байгаа нь.

Д. Дондогдоржийн гэрэл зураг

Самдан гуай ярихдаа: Бух маллаж тарга хүч авахуулна гэдэг тийм амар ажил биш юм.

Бухыг хээлтүүлэгт байх 3 сараас бусад улирлуудад үнээ бяруутай нийлүүлэхгүй алсын билчээрт оторлон нүүдэллэж, хэсгээр нь хариулах явдал их ач тусаа үзүүлдэг.

4,5 дугаар саруудад бух ногоонд цадаж дур урамшил нь орох үедээ тогтвортой идэшлэхгүй бие биедээ ууралж мөр гөлдөн нэгийгээ гэмтээж ч болох юм.

Ийм цагт бухыг дагаж хариулах хэрэгтэй гэв.

Одоо Самдан гуай Сэлэнгэ аймгийн «Орхон туул» сумын нутагт оторлон өвөлжиж бухаа онд тарган оруулж байна.

Сурагчдын туслалцаа

Архустын сангийн аж ахуйн бага сургуулийн захиргаа, худалдаа бэлтгэлийн ангийн бэлтгэл, сангийн аж ахуйн мал өвөлжилтөнд туслах зорилгоор сурагчиддаа нэг сарын хугацаатай даалгавар өгөөд түүнийгээ саяхан дүгнэв.

Энэ ажилд сурагчид эх, эцэгийн туслалцаатайгаар 485 ётуу, 30-аад нохойн арьс, 175 кг техникийн тос бэлтгэн худалдаа бэлтгэлийн ангид гарын бээлий 209 хос, цасны малтуур 123-ыг хийж сангийн аж ахуйн захиргаанд тус тус тушаав.

Энхтуяа, Пүрвээ, Лхам нарын олон сурагчид даалгавраа онц сайн биелүүлжээ.

Н. МАЖИГСҮРЭН.

ЦАС ХАГАЛАГЧ

Монгол-Унгарын найрамдал нэгдлийн хоньчин, өвгөн Бадарч гуай модоор цас хагалагч хийж өвс гарган мөрөөр нь 500 хонио билчээрлүүлж тарган тавтай өвөлжиж байна. Үхэрчин Жамц морин чарга 3-ыг хийж отор нүүдлийн хэрэгцээнд ашиглаж байгаа нь сайн үр дүн өгч байна.

Ц.Цэрэндорж.

ТӨЛӨВЛӨГӨӨГӨӨ БИЕЛҮҮЛЭВ

Баяндэлгэр сумын худалдаа бэлтгэлийн анги, 1961 оны бараа борлуулах төлөвлөгөөг 123,1 хувь, ном борлуулах төлөвлөгөөг 129,9 хувиар биелүүлсний дотор мал аж ахуйн машинт станцын дэргэдэх мухлагийн худалдагч Буянтогтох барааг 128 хувь, ном 191,7 хувиар, дэлгүүрийн соёлын барааны худалдагч Батсүх барааг 122 хувь, ном 139 хувиар тус тус биелүүлэв.

4 дүгээр бригадын агент Дамдинсүрэн бараа борлуулах төлөвлөгөөг 109 хувь, ном 120,9 хувиар биелүүлж сайхан амжилт гаргалаа.

У Чойжамц

Хот тохижуулах ажилд

Авдархангай нэгдлийн ерөнхий хороо, бог малын 1,2 дугаар бригадад малын хороо барих 4 групп ажиллуулсны дотроос эвлэлийн үүрийн дарга Мөнхчулуун, агротехникч Дашзэвэг, барилгачин Бат, Дамбадаржаа нар 5 хотонд хороо барьж тохижуулав.

Ц, Жадамбаа

Баянцагааны базаахгүй явдал

Баянцагаан сум-нэгдэл дарга нь Сүхбаатар өвөлжилтийн тухай АДХ чуулганы шийдвэрийг амьдралд хэрэгжүүлээгүй байна.

н. Сүхбаатар тэргүүтэй энэ сумын хариуцлагатнууд отор нүүдлийн зохион байгуулалтыг хам хум хийснээс малдаа өл хоол дөнгөж данган залгуулж өнөө маргаашийг өнгөрүүлж 22 мянган толгой малын царай харж сууна.

Тэд эхний хэсэг цасанд барьц алдаад мал нь өл хоолоор тасарч 100 гаруй жижиг мал өлбөрч үхжээ.

Энэ сум-нэгдэл 1961 онд 1627 тонн өвс бэлтгэсэн мэдээ байвч 1600 гаад тонн өвс хаана үрэгдсэнийг тодорхойлох ямаргүй болжээ.

Одоо бөлтөл хүн, ухна тусгаарлаж тэжээлд оруулаагүй.

Бас хамуу өвчнийг үстгэх ажил муу зохиосноос одоо 350 гаруй тэмээ, 100 гаад үхэр, 300 хонь, ямаа хамуутай байхад малын бага эмч Ганжуур, Осордагва нар зохистой арга хэмжээ авахгүй байснаар 6 тэмээ, 5 үхэр хамуу өвчнөөр үхүүлжээ.

Ингэж мал өвөлжилтийн ажилд хайнга хандаж олон мянган малыг өлдүүлэх буюу өвчнөөр үхүүлэх аюулд хүргэж байгаадаа дүгнэлт хийж ажлаа эрс сайжруулахыг Баянцагаан сумын удирдлагуудаас ажлын эрх ашиг шаардаж байна.

Ж. Банзрагч.

Үргүй зардал

Аймгийн үйлдвэрчний эвлэлийн зөвлөл, Уран нийгэмлэгээс саяхан шийдвэр гаргаж Төв, Дундговь аймгийн тамирчдын уулзалтыг Их хайрханы уурхайн төвд хийхээр болж уулзалтын бүх бэлтгэлийг хангах үүргийг уурхайн захиргаанд даалгажээ.

Үүнийг уурхайн захиргаа баяртай хүлээн авч сайхан байр засч 1000 гаруй төгрөгийн зардал гаргажээ.

Түс уурхайн хөдөлмөрчид, спорт сонирхогчид уулзалт сонирхоор тэсч ядан хүлээж суутал аймгийн ҮЭ зөвлөл, Уран нийгэмлэгээс зүдтэй учир уулзалт хийхийг болив гэсэн бичиг очижээ.

Энэ асуудлыг төлөвлөж байхад ч гэсэн зүдтэй л байсан юм.

Ингээд тамирчдын нөхөрсөг уулзалтанд зориулсан бэлтгэл, тамирчдын тоглолтыг сонирхох гэсэн олны хүсэл талаар болж үргүй зардал гаргажээ.

Баатарцогт

АНУ-ын конгрессын чуулган

ВАШИНГТОН, 1 дүгээр сарын 10. (МОНЦАМЭ). АНУ-ын 87 дугаар удаагийн конгрессын 2 дугаар чуулган нээгдэв.

Төлөөлөгчдийн танхим болон сенат ажлаа сэргээв.

Кеннедийн засгийн газар энэ онд конгресст улам их бэрхшээлтэй тулгарна гэж Америкийн хэвлэл үзэж байна.

АНУ-ын улс төрийн амьдралд баруун жигүүрийн нөлөө хүчтэй болж байгаа тухай америкийн хэвлэл мэдээлж байна.

Конгресс ажлаа эхлээгүй байхад конгрессын дайнч гишүүд илэрхий өдөөн хатгаж мэдэгдэл хийж шаардлага тавьсан байна.

Сенатын гишүүн Скотт радио зурагт радиогоор үг хэлэхдээ ЗХУ-тай алив нэгэн хэлэлцээ хийхийг эсэргүүцжээ.

Кубыг «чөлөөлөхийн» тул тодорхой арга хэмжээ авч АНУ агаарт цөмийн зэвсэг даруй туршихыг конгрессын гишүүн Беккер шаардсан байна.

НҮБ-ын хажуугаар эрх чөлөөт орон гэгчийн байгууллага байгуулах тухай Америкийн конгрессын гишүүд хэлэлцэж байна.

Пентагон цэрэг дайны дээд зэргийн шинэ төсөв бэлтгэсэн байна.

Уг төсвийг ерөнхийлөгч бүрэн сайшаажээ.

5 дугаар сарын 30-нд дуусах 1961-62 оны санхүүгийн жилд батлан хамгаалах ямны зардал 46,85 миллиард доллар болж байсан бол 1962-63 оны санхүүгийн жилд 51 миллиард орчим доллар болох гэж байна. Дотоодын талаар АНУ-ын засгийн газар ард түмэнд ашигтай тодорхой арга хэмжээ ер авсангүй.

Америкийн олон сая негрийг арьс өнгөөр гадуурхах явдлыг үгүй болгох хууль гаргах тухай сонгуулийн өмнөх амлалтаа Кеннедийн засгийн газар биелүүлсэнгүй.

Чуулган эхэлсэн өдөр конгрессын улс төрийн хүчний харьцаа дор дурдсан маягтай байна.

Сенатад ардчилсан намынхан 64 байр, Бүгд Найрамдах намынхан 36 байр, төлөөлөгчдийн танхимд ардчилсан намынхан 258 байр, Бүгд Найрамдах намынхан 174 байртай байна.

1962 оны 11 дүгээр сард Америкийн конгрессын ээлжит сонгууль болно.

Сенатын гишүүдийн гуравны нэг хувийг өөрчлөн сонгож төлөөлөгчдийн танхимын нийт бүрэлдэхүүнийг өөрчлөн сонгох болно.

Сонгогчдын , тодорхой хэсгийг ардчилсан намынхны талд татахад дөхөм үзүүлэх юм гэж засгийн газар болож ниллээд хуулийн төслийг бэлтгэсэн байна.

Ангол дахь байлдаан

ЛОНДОН 1 дүгээр сарын 10. (МОНЦАМЭ). Умарт Ангол дахь Португалын цэргүүд ба Анголын эх оронччдын отрядынхны хооронд байлдаан үргэлжилсээр байна.

Рейтер агентлагийн сурвалжлагч уламжилсныг үзвэл Кармон, Кинлел, Санза-Помбо болон Макклаис Зомбо хүртлэх районуудад сүүлийн өдрүүдэд зэвсэгт мөргөлдөөн болж хоёр тал аль аль нь хохирол үзжээ.

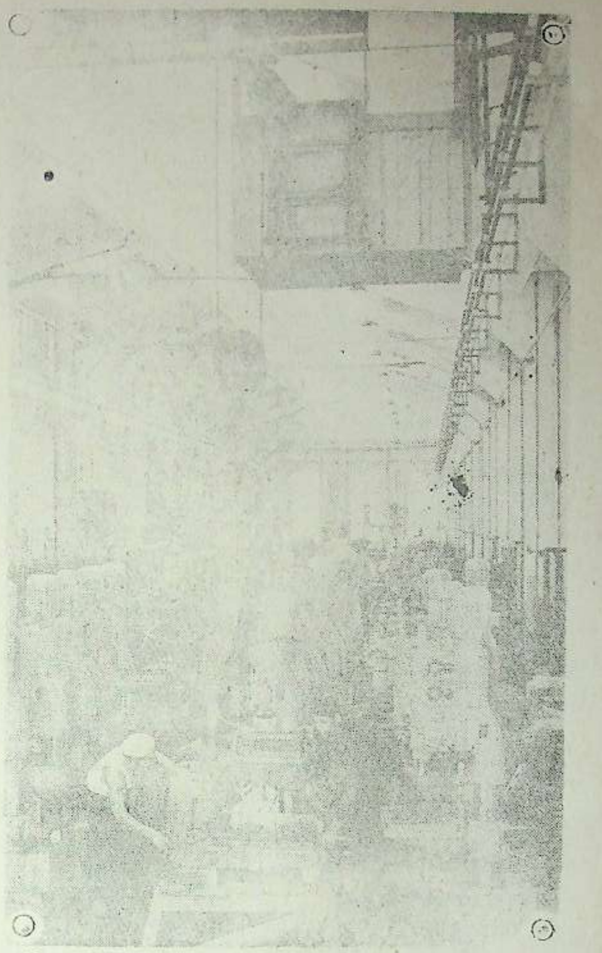

ЗУРАГ ДЭЭР. Софи хотын металь огтлох заводын угсрах тасаг.

Зөвлөлт холбоот улсад

Горькийн хотын ойролцоо Заволжьед машины моторын үйлдвэр байгуулж байна.

Үйлдвэрийн бүх ажиллагааг дээд зэргээр автоматжуулах бөгөөд нэг жилд янз бүрийн машины буман мотор, түүний сэлбэг хийх юм.

X X X

Саяхан Зөвлөлтийн нийслэл хотноо жижиг тэрэгний уралдаан болжээ.

Рига, Лиепая, Москва хотын 22 тамирчин оролцжээ.

Тэр тэргийг авто тэрэгний бүр энгийн будүүвч зургаар хийсэн бөгөөд дөрвөн жижиг дугуй, мотоциклийн мотор, жолоочийн суудал бүхий гол төмрөөс бүрэлджээ.

Тэр тэрэг хөнгөн, найдвартай, жолоодоход энгийн бөгөөд их хурдан явах чадалтай юм.

X X X

Дэлхий дээр хамгийн олон хөгжмийн зэвсэг цуглуулсан газрын нэг нь Ленинградын хөгжмийн зэвсгийн үзэсгэлэн юм.

Тэнд янз бүрийн үндэстний, янз бүрийн үеийн 2500 гаруй зэвсэг бий.

Тэдгээрийн дотор хамгийн ховордсон хөндлөн бишгүүр, 1532 оны үеийн Италийн спинет, XVII-XVIII зууны үеийн хийлийн алдарт дархчуудын хийсэн зэвсэг байдаг.

X X X

Зөвлөлтийн эрдэмтэд ашигт малтмал эрэн хайх ажилдаа хөрсний ус ашиглаж байна.

Ус газрын эрдсийн санд нэвтрэн орох замдаа янз бүрийн химийн элемент уусган шингээж авдаг.

Эрдэнэсийн орд ойр байх дутам усанд уусcан химийн элемент их байдаг.Одоо усан химийн цуврал зураг зохиох ажил хийж байна.

Тэдгээр зураг бол өрөмдөх хэцүү ажил хийхгүйгээр газрын гүнийг шинжихэд газар судлагч нарт тус болно.

X X X

Зөвлөлтийн «ЗИЛ-130» гэдэг шинэ ачааны тэрэг нь тэр түрүүчийн тэрэгнээс хүчтэй бөгөөд шатхуун үлэмж хэмнэх хөдөлгүүртэй.

Энэ тэрэгнээс үндэслэн хэд хэдэн тэрэг: «ЗИЛ-130А», хоёр өөрөө буулгагч; нэгий нь барилгын ажилд нөгөөгий нь хөдөө аж ахуйд зориулан хийх юм.

Бас том ачаа зөөхөд зориулан чиргүүл, машин хоёр хийжээ.

5,5 тонн ачаатай «ЗИЛ-130» цагт 100 километр хүртэл хурдална.

X X X

Свердлов хотод 100000 киловаттын чадалтай уурын хүрд байгуулж байна.

Түүний цогцолборыг холоос автомат хэрэгслээр ажиллуулах юм. Тэр хүрд цахилгаан эрчим хүч гаргахаас гадна буман хүн амтай хороог дулаацуулах юм.

Хариуцлагатай эрхлэгч
С. ДИНСМАА.

«Анхдугаар таван жил» сонины газар хэвлэв.